

LOTYNU AMERIKOS PERVERSMAI

Lotynų Amerika savo gyvenimu skiriasi nuo šiaurinės savo politiniu charakteriu; dažnai pasitaikančiais perversmais ir įvairiomis kariškomis revoliucijomis. Tuo tarpu, kaip A. J. V-bėse dar nuo pat Vašingtono laikų nėra buvę nei perversmo ir nei vienos diktatūrinės valdžios, o jau į pietus nuo Rio Grande-nerasi nei vienos valstybės, kurioje gyvenimas eitų normalia vaga.

Aišku, tai reikia priskirti charakteriui tautų, kurios turi aiškiai dominuojančią įtaką.

Prezidento J. Bosch reformos programa konservatyviesiems Dominikonų respublikos piliečiams atrodė per daug kairi. Jam teko susidurti su įvairiomis problemomis tas reformas vykdančiam tarp jų trūkumas tinkamo personalo, kuris tan darbui būtų naudingas.

Atsirado taip pat ir stipri kairiųjų ir dešiniųjų opozija-kairieji. kastristai, jį kaltino per daug letu reformos vykdymu, dešinieji-visur įžiūrėjo komunistinę įtaką. Šią įtampą padidino pablogėję

tas — Arosomena, Gvatemalos — Idigos Fuentes ir Hondurų Villeda Morales. Ir visais tais atvejais perversmai buvo įvykdyti kariuomenės. Visi perversmų motyvai — pakeisti valdžias pasiduodančias tariamai arba tikrai komunistinei įtakai. Tenka pripažinti, kad perversmus nulemia taip pat ir galvojimais apie didesnes socialines reformas, nes visi nuverstieji prezidentai daugiau ar mažiau buvo reformų šalininkai, o Lotynų kariuomenių generolai daugumoje yra toms re-



Pasiilgtas žavėtinas Nemuno pakrantes senai paliktą Laisvą Lietuvą pamatysime p. Jurgio Gilvydžio filmose, kurios bus rodomos 26 balandžio 16 val., Liet. Salėje, Avellanedoje.

Šiauriečiai tvarkosi pagal šaltą galvojančių anglo-šaksų charakterį, o lotynų-pagal sentimentaltą, cholerišką ispanų-italų temperamentą. To pasėkoje, valdžios Lotynų Amerikoje eina pamainomis ir konstitucinės ir revoliucinės.

Praėjusieji metai, iš vienos pusės, Argentinos ir Peru kraštams atnešė politinę stabilizaciją, kai kitose Lotynų Amerikos valstybėse pasireiškė įvairių kariuomenės perversmų banga, ypač Vidurinėje Amerikoje.

Per paskutinius 8 mėnesius 1963 metų buvo nuversta Guatmalos, Ekvadoro, Dominikonų ir Honduro valstybių teisėtos vyriausybės.

Sunkiausi bene įspūdį bus padaręs Dominikonų respublikos prezidento Juan Boscho nuvertimas pereinamųjų metų rugsėjo mėn. gale. Tą valstybę 30 metų su virš valdė diktatorius Gen. Trujillo, kuris skaitomas kruviniausiu ir žiauriausiu diktatorium visoje Lotynų Amerikoje. Gen. Trujillo valdė kraštą, ne kaip valstybę, bet kaip asmenišką savo nuosavybę.

Dėl to J. Bosch atėjęs į valdžią griežėsi įvairių socialinių ir žemės reformų vykdymu, nes visa dirbamoji Dominikonų respublikos žemė buvo vos tik kelių žmonių nuosavybė. Didžiausias jų — pats Trujillo, turėjęs apie 3/4 dirbamosios žemės savo nuosavybėje ir didesniąją dalį visos prekybos.

santykiai su kaimynine Haiti respublika, diktatoriškai valdoma Duvalier. Boch palaipniui siekė ir tos diktatūros pašalinimo. Bet krašte didėjant kastrizmo įtakai J. Boscho visa vyriausybė buvo trijų generolų susitarimu pašalinta. Šis perversmas buvo padarytas galvojant sustabdyti kastro-komunistinį plitimą krašte. Ir tas iššaukė nemažą nepasitenkinimą Vašingtone, nes JAV-bių vyriausybė simpatizavo Boscho politikai reformų atžvilgiu Dominikonų respublikoje, kaip Betancourto politikai Venezueloje, ar Puerto Rico salos gubernatoriaus valdymui. (Puerto Rico yra JAV teritorija be valstybinių teisių, bet su plačiomis autonomijos teisėmis).

Dešinieji amerikiečių politikai daugiau simpatizuoja Lotynų Amerikos generolų sudarytomis vyriausybėms, nes jos yra daug griežtesnės komunistų atžvilgiu.

Po praveštų rinkimų Venezueloje, tuo tarpu jai negresia joks vidujinis pavojus revoliucijos atžvilgiu, tik smarkiai turi kovoti su kastrizmo bandomis.

Naujasis JAV-bių prezidentas Lyndon Jhonson daugiau yra realistiškesnis — greit pripažino Dominikonų respublikos generolų pastatytąją naują vyriausybę, nes ji griežtai pasisakė prieš kastrokomunizmo plėtimosi Amerikoje.

Pereitais metais taip pat buvo nuverstas ir Ekvadoro presiden-

formoms priešingi. Tuo būdu Lotynų Amerikoje yra stabdys gyvenimo evoliucijos. Šie reiškiniai, kai kuriuo atžvilgiu turi gerų savybių, viena, kad parodo dar nesugadintą galvoseną, užbėgdami už akių komunistiniams perversmams, bet jos blogoji pusė yra ta, kad stabdo nuosaikias socialines reformas, kurios, negali būti jokios abėjonės, Lotynų Amerikai yra labai reikalingos.

Čilės vyskupų susirinkimas paskelbė ganytojišką laišką, smerkiantį tuos katalikus, kurie, nors ir atlikdami gerai savo kataliko pareigas, užmerkia akis prieš veiklą priešingą artimo meilei ir teisingumui. Jame duoda faktus, kad Čilėje 4% gyventojų valdo 77% visos dirbamosios žemės, o 10% Čilės gyventojų gauna pusę Čilės respublikos pajamų ir kad 1/3 gyventojų neturi tinkamų šeimoms būtų ir kad kas trečias mokyklinio amžiaus vaikas tik vienerius metus tegali lankyti mokyklą.

Į tai atsižvelgdami ir parodydami pavyzdį vyskupai nutarė dalinti bažnytines žemes bežemiams ir norintiems ją dirbti.

Ne geresnės sąlygos yra ir kitose Lotynų Amerikos valstybėse. Stabdymas ir pastojimas kelio socialinei evoliucijai yra labai pavojingas reiškinys, ir ateityje gali turėti labai rimtų pasekmių visai Lotynų Amerikai ir net visam kontinentui.

Gobis.

"EL TIEMPO"

Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires
T. E. 208 - 5027
Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual
Nr. 689.755

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 4289
Tarifa Reducida
Concesión N° 4015
CORREO ARGENTINO
CASA CENTRAL

MIRĖ GENEROLAS MAC ARTURAS

Balandžio mėn. 5 dieną 14,39 val. mirė didysis amerikiečių karo herojus gen. D. Mac Artur. Antrojo Pasaulio karo metu jis vadovavo kovai prieš Japoniją, jo sumanumo dėka ji per trumpą laiką buvo paklupdyta. Jo genialios politikos dėka, Japonija per trumpą laiką buvo demokratizuota. Jis buvo vienintelis asmuo, apdovanotas aukščiausiu Garbės Medalium visoje amerikiečių kariuomenėje. Dėl nuomonių skirtumo tarp prezidento Tri-

mano vyriausybės dėl vedamos Korėjos karo politikos buvo nušalintas iš karo vado pareigų tolimuosiuose Rytuose. Jo nepaprastus karinius ir politinius gabumus įvertina viso pasaulio politikai ir kariai. Dėl jo mirties Jung. Amerikos Valstybių prezidentas paskelbė 1 savaitės gėdulą esančioms JAV-bių istaigoms. Japonų Vyriausybė įvertindama jo asmenį, paskelbė gėdulą visame krašte, nežiūrint, kad jis sunaikino japonų galybę.

NUVERSTA J. GOULART VYRIAUSYBĖ

Brazilijos prezidentas J. Goulart pasukęs Brazilijos politiką Castro keliu, iššaukė krašte nepasitenkinimą ir didelį pasipriešinimą kariuomenės ir gubernatorių tarpe. Perversmą pradėjo gen. Castelo Branco, prie kurio prisijungė dauguma kariškių ir gubernatoriai ir po savaitės turėjo palikti valdžią, ir pabėgo į Urugvajų. Su juo drauge pabėgo ir jo artimieji bendradarbiai.

Buenos Aires, San Martin teatre prasidėjo VI Tarptautinis festivalis į kurį yra atvykę daugelis garsiųjų kino aktorių, kritikų, filmų gamintojų bei muzikų. Laike festivalio įvyks geriausių filmų atrinkimas ir aktorių premijavimas.

Saryšyje su išaiškintomis castristų stovyklomis visame krašte sekami ir ieškomi to judėjimo šalininkai, nemažai yra suimti.

N. Kruščevas lankydamasis Vengrijoje viešai apkaltino raudonosios Kinijos valdovus karo kurstymu, ir rasinės neapykantos skleidimu, kad Afrikos juodoji rasė ir Azijos geltonoji yra kurstoma prieš baltąją rasę. Sovietų atstovas Afro — Azijos tautų konferencijoje Alžyre pareiškė, kad prieš tokį kurstymą Sovietų Sąjunga imsis griežtų priemonių ir jokių būdu to netoleruos.

10-ta geležinkelio katastrofa šiais metais įvyko 7.4.64, kaip greitis traukinys užlėkė ant kito traukinio Tortugitas stotyje. 44 km. nuo Buenos Aires. Greitis Traukinys "Cinta de Plata" iš Bolivijos per Salta ir Jujuy važiuo į Buenos Aires Retiro, gen. Belgrano geležinkelio stotį, yra nemaža sužeistų.

Brazilijoje įvesta spaudos ir užsienio žinių agentūroms cenzūra.

Šveicarijoje vyksta Tarptautinė Ekonominio gerbūvio pakelimumi konferencija, kurioje dalyvauja 75 valstybės. Pietų Amerikos valstybių blokas pasiūlė sudaryti koordinacinį vienetą bendriems draugiškiems santykiams palaikyti su pažangiais industriniais kraštais, kurie padėtų ekonomiškai atsilikusiems kraštams.

Argentinos Valstybinis Bancas (Banco Nacion) patiekė finansavimo politikos planą, pagal kurį bus teikiamos paskolos žemės ūkiui, ūkio mechanizavimui, gyvulininkystei, žuvininkystei plėsti, žuvies apdirbimo pramonei, taip pat skiriamos vidutinei, didžiajai industrijai ir taip pat prekybai.

Valstybės Prezidentas dr. Arturo Illia atidarydamas įrankinių mašinų parodą, pareiškė, kad apie vidurį mėnesio bus paskelbtas industrijos pagyvinimo dekretas.

Susivienijimo Jaunimas

Š. m. balandžio mėn. 25 d. 22 val. Dr. Vinco Kudirkos salionė ruošia

DIDELI ŠOKIŲ VAKARĄ — "Gran Asalto"

prie estereofoninės muzikos. Pasirūpinti bilietus ir stalus laiku!

SLA Jaunimas



LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS

Buenos Aires Apylinkės Skyrius ruošia:

DIDINGĄ METINĘ ŠVENTĘ

kuri įvyks balandžio mėn. 26 dieną 16 val., Lietuvių Aušros Vartų parapijos salėje, Brasil 835, Avellaneda.

PROGRAMOJE: Oficialus Aktas.

MENINĖ DALIS: Atliks kolonijos meninės pajėgos ir p.

J. Gilvydžio filma iš Nepriklausomos Lietuvos Gyvenimo. Kiekvienas stebėdamas Lietuvos vaizdus prisimins savo pergyventas jaunystės dienas ir saviškius ten gyvenančius. Šią nepaprastą šventę privalo visi pamatyti.

Maloniai kviečiame visus tautiečius atsilankyti į šią nepaprastą minėjimą. Jauniui įėjimas pusė kainos.

RENGĖJAI.

